

LES MCA A CATALUNYA: QUÈ EN PENSEN ELS PROFESSIONALS DE LA SALUT?

Col·legi de Fisioterapeutes de Catalunya

Generalitat de Catalunya
Departament de Salut

COL·LEGI DE
FARMACÈUTICS
DE LA PROVÍNCIA DE BARCELONA

COL·LEGI OFICIAL
INFERMERIA
DE BARCELONA

COL·LEGI OFICIAL
DE METGES
DE BARCELONA

Col·legi Oficial
de Psicòlegs
de Catalunya

The logo of the Universitat Autònoma de Barcelona (UAB), consisting of the letters 'UAB' in a bold, sans-serif font. The 'A' is stylized with a vertical line through it.

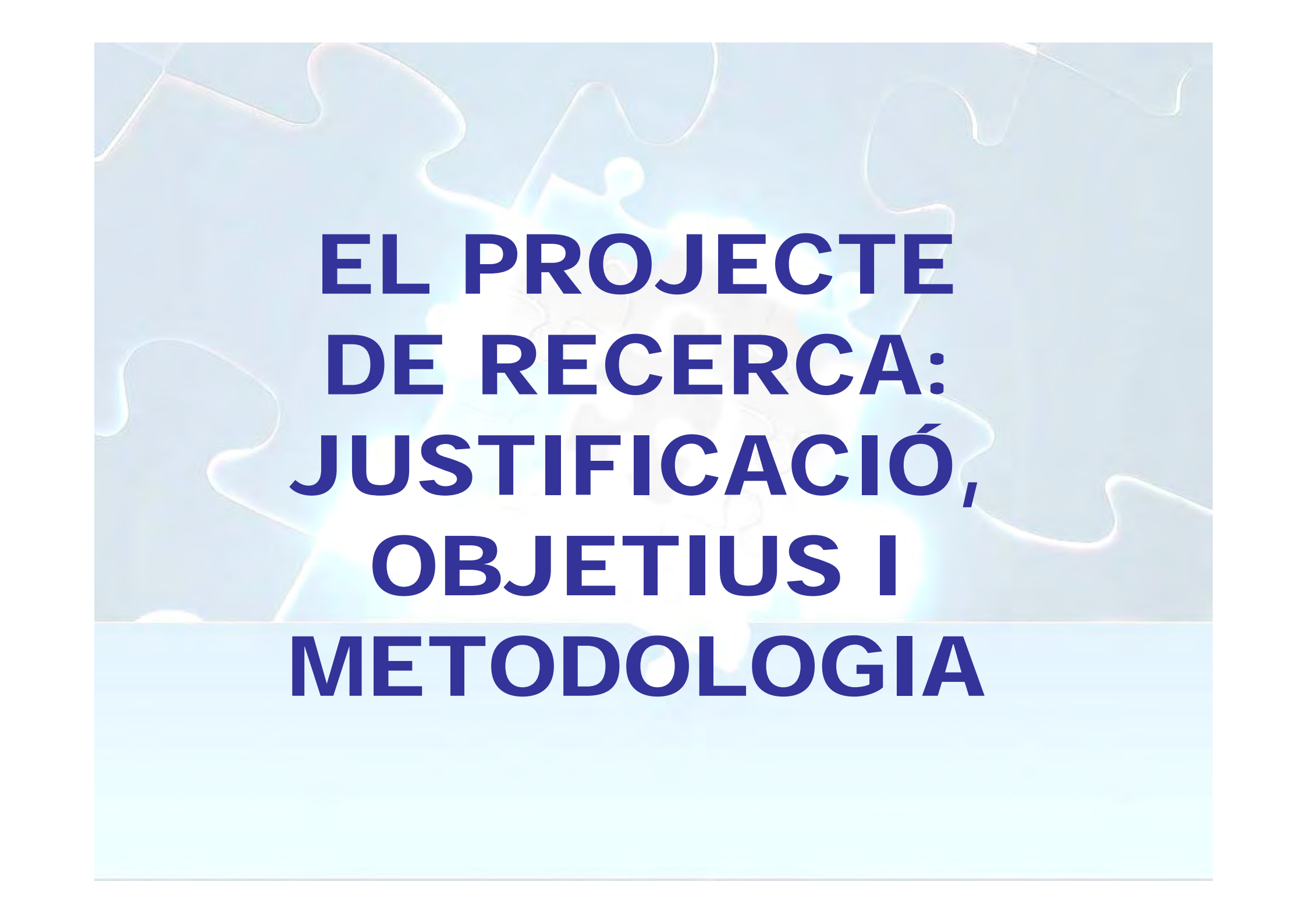
Universitat Autònoma
de Barcelona

Mapa de les Medicines Complementàries i Alternatives (MCA) i la seva contribució al sistema socio-sanitari de Catalunya

Projecte finançat parcialment per l'AATRM (156/06/2004)

GUIÓ

- **El projecte de recerca: Justificació, objectius i metodologia**
- **Enquesta “Actituds, pràctiques i ús de les MCA” entre els professionals de la salut col·legiats:**
 - (1) Grups focals**
 - (2) Resultats de l’enquesta**
- **Discussió i conclusions**

EL PROJECTE
DE RECERCA:
JUSTIFICACIÓ,
OBJETIUS I
METODOLOGIA

EXISTE UNA CIERTA TENDENCIA
A OLVIDAR O A INFRavalORAR
LA EXTRAORDINARIA
IMPORTANCIA DEL EFECTO
PLACEBO EN MEDICINA

LA FISIOTERAPIA NO ES
SÓLO REHABILITACIÓN

NO TODAS
LAS MCA SON
IGUALES

LA PRETENDIDA SEGURIDAD DE
LOS REMEDIOS POPULARES ESTÁ
BASADA EN LA TRADICIÓN Y NO
EN LOS DATOS; CADA VEZ HAY
MÁS PRUEBAS DE LOS EFECTOS
ADVERSOS QUE ÉSTOS
PROVOCAN

CUALQUIER
TRATAMIENTO QUE
RESULTE BENEFICIOSO
DEBE DEJAR DE SER
ALTERNATIVO

La regulació de les MCA està generant controversia

EL PELIGRO DE LA MEDICINA BASADA EN
LA EVIDENCIA ES INTENTAR QUE TODA LA
PRÁCTICA CLÍNICA ESTÉ BASADA EN ELLA

CUIDADO CON LOS FALSOS
PROFESIONALES

EL PODER DEL MÉTODO CIENTÍFICO
RADICA EN QUE SUS FORMULACIONES
PROVISIONALES ESTÁN SUJETAS AL
CONTROL EXPERIMENTAL, LA
VERIFICACIÓN Y LA REVISIÓN

EL COL·LEGI DE
FISIOTERAPEUTES
PREOCUPAT PEL
PROCÈS DE
REGULACIÓ DE LES
TERÀPIES NATURALS

Justificació

- En els darrers anys la demanda i l'ús de les MCA s'està incrementant.
- Ni a Catalunya ni a Espanya es coneixen estudis epidemiològics relacionats amb les MCA.
- L'acceptació de les MCA en el sistema socio-sanitari de Catalunya podria estar subestimada per:
 - Desconeixement de l'evidència disponible.
 - Absència d'informació amb dades sobre ús, consum i pràctica.

Objectius

Identificar i documentar la situació actual de les MCA (homeopatia, acupuntura, naturopatia, osteopatia, entre d'altres) a Catalunya.

1. Analitzar els costums, actituds i pràctiques enfront les MCA

Dels professionals de la Salut de la Medicina, Farmàcia, Infermeria, Fisioteràpia i Psicologia

Dels professional d'altres àmbits que exerceixen les MCA

De la població general

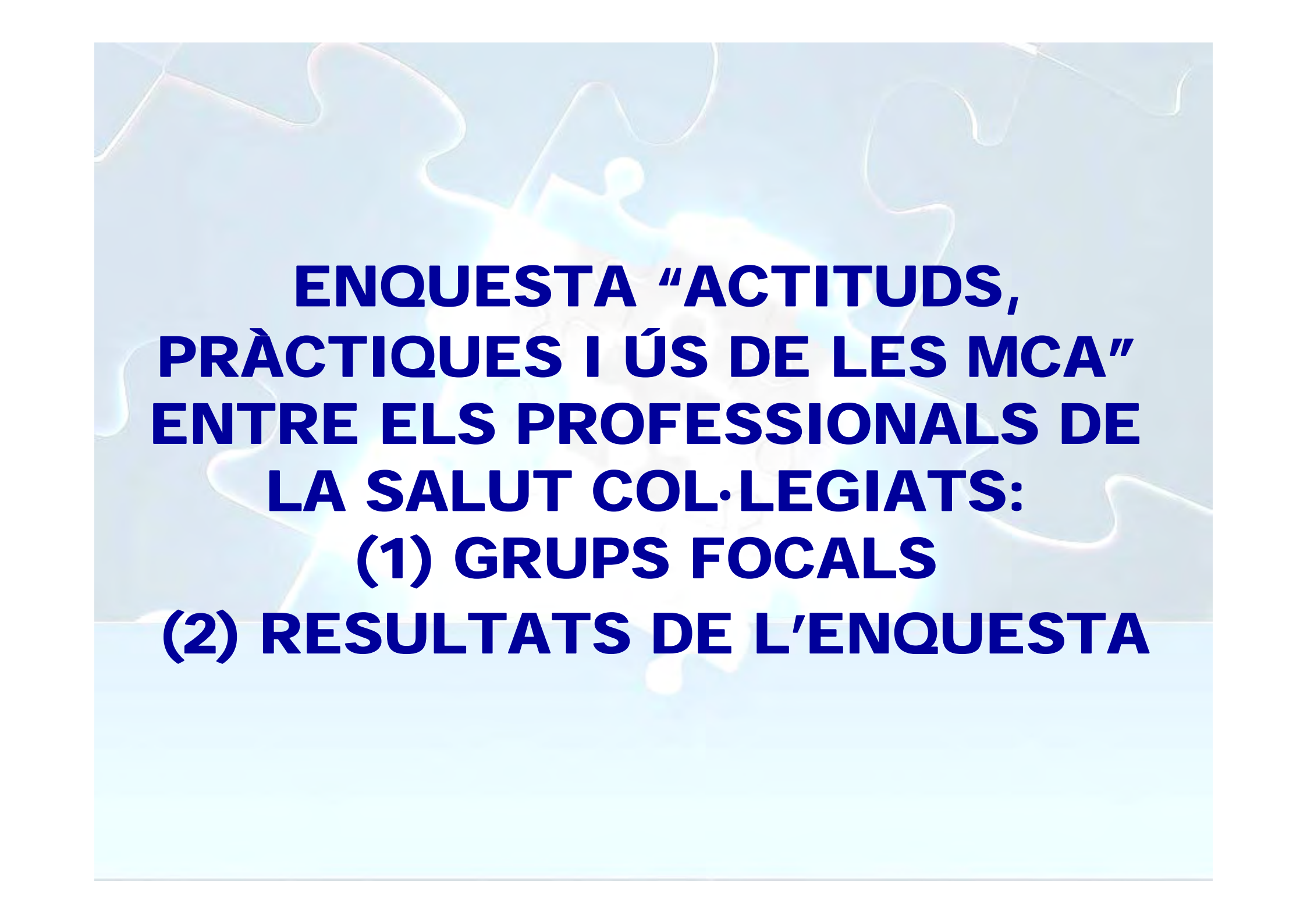
2. Documentar l'evidència disponible sobre l'eficàcia i efectivitat de les MCA

3. Documentar el marc legislatiu: Directrius promogudes pels diferents Col·legis Professionals i la legislació nacional internacional en matèria de MCA

4. Descriure els models de cura en la societat actual

Metodologia

- **Grups focals**
- **Prova pilot**
- **Enquesta “Actitud, pràctica i ús de les MCA”**

**ENQUESTA "ACTITUDS,
PRÀCTIQUES I ÚS DE LES MCA"
ENTRE ELS PROFESSIONALS DE
LA SALUT COL·LEGIATS:**

(1) GRUPS FOCALS

(2) RESULTATS DE L'ENQUESTA

The background of the slide features a light blue gradient with a faint, glowing map of Europe composed of interlocking puzzle pieces. The puzzle pieces are in shades of yellow and white, creating a subtle watermark effect.

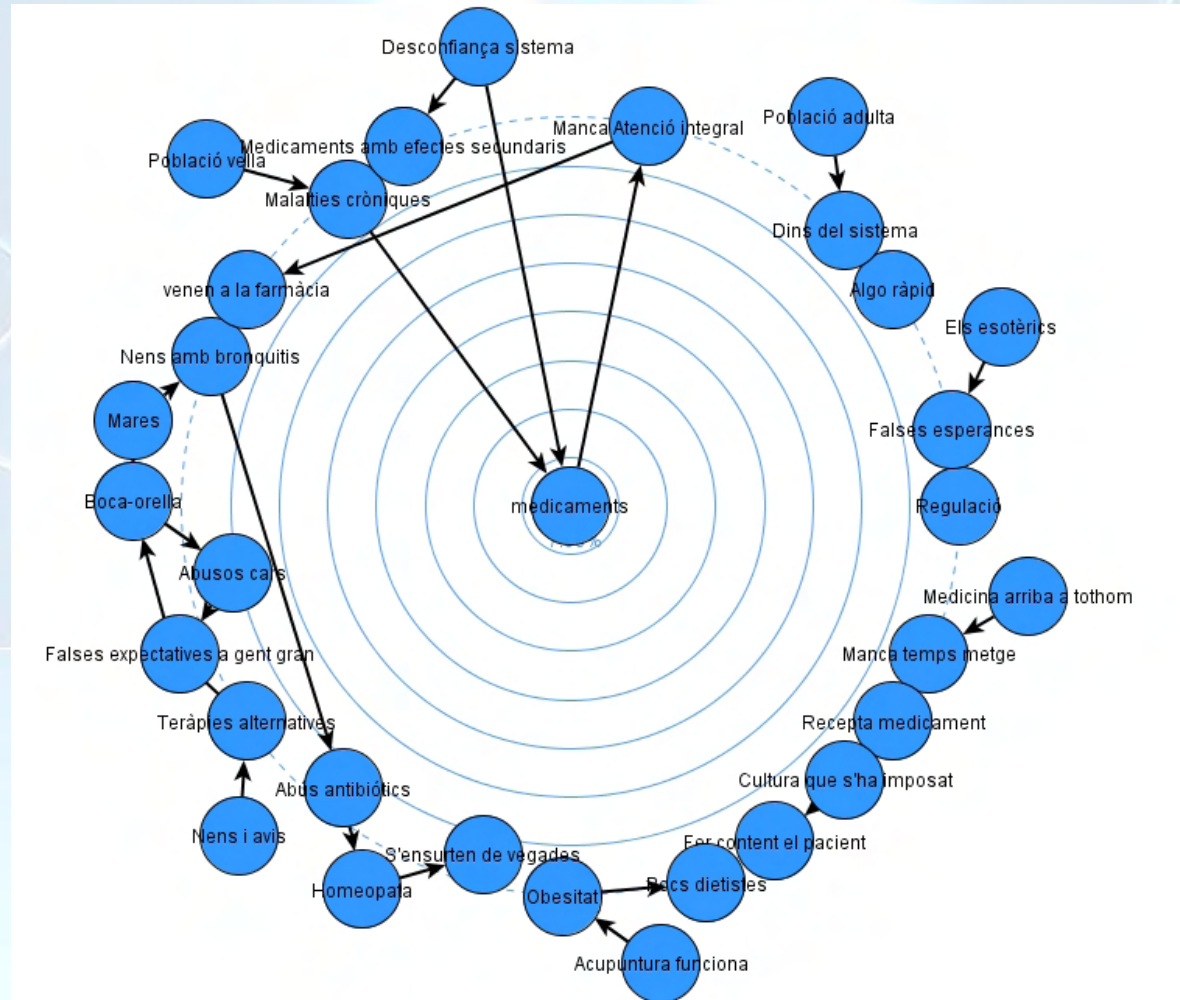
Actituds, pràctiques i ús envers les MCA

(1) Grups focals

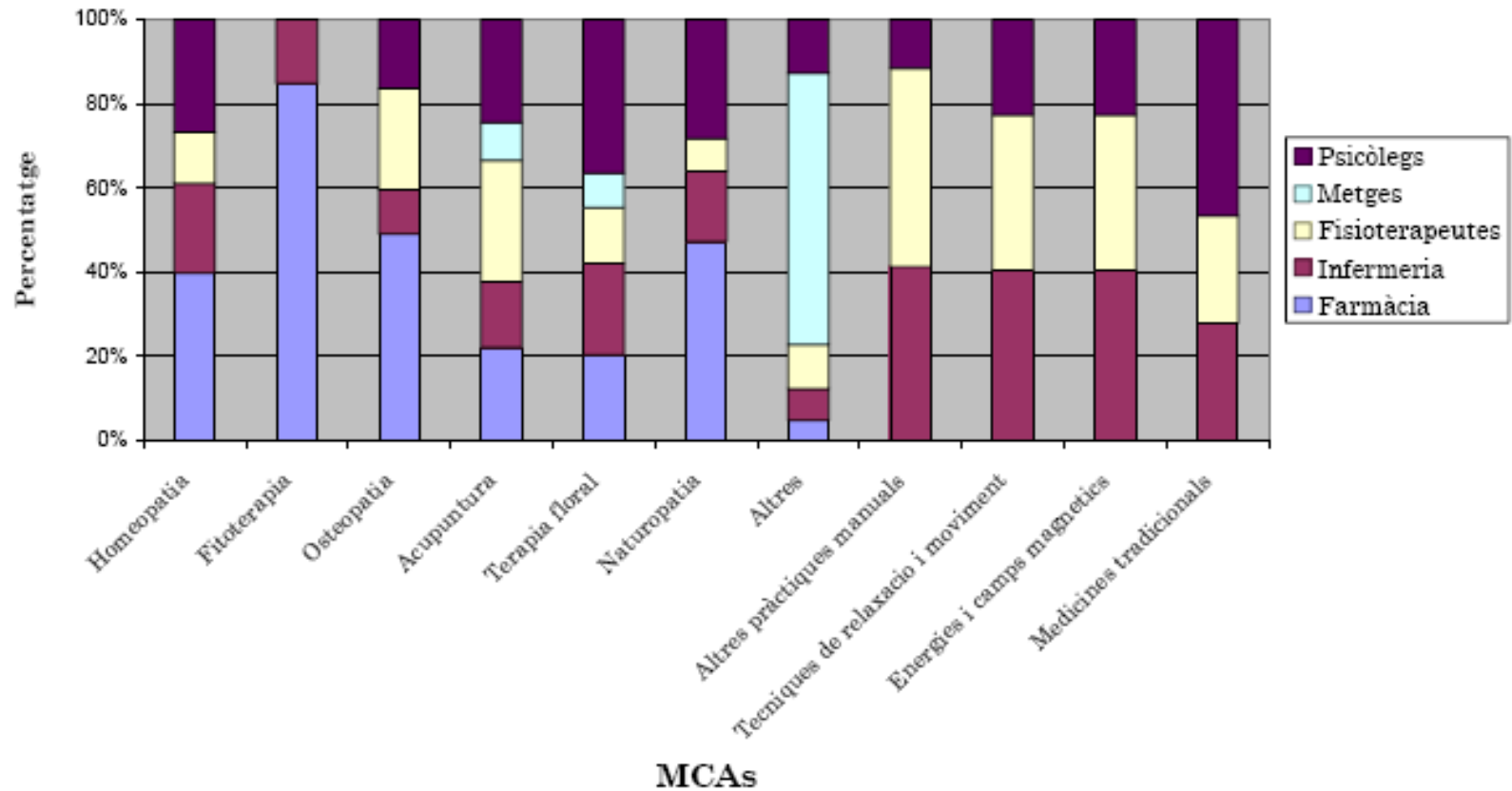
Taxonomia

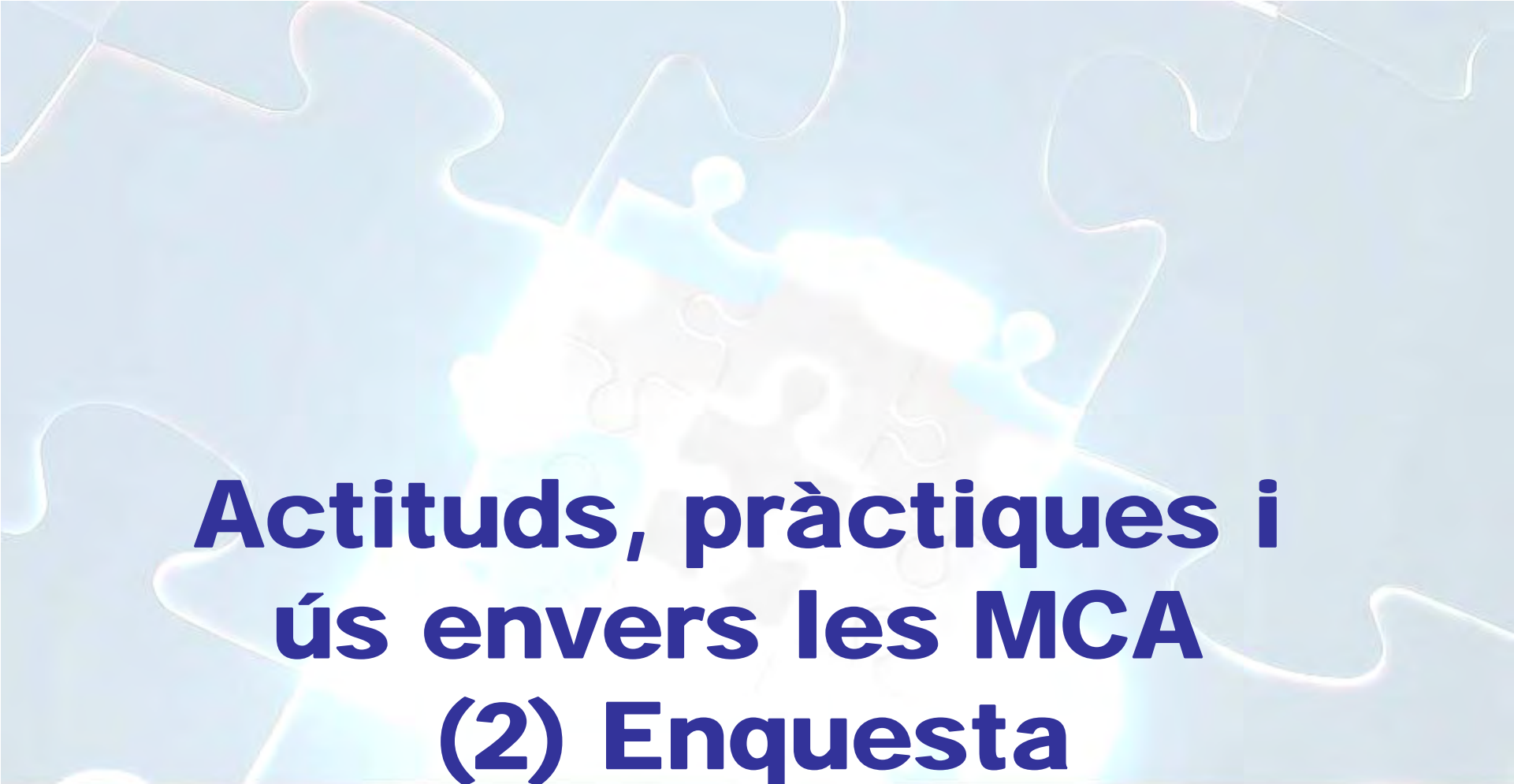

3. Popularitat

Taxonomies de MCA identificades a les sessions de grups focals

**Actituds, pràctiques i
ús envers les MCA
(2) Enquesta**

Actitud i ús entorn de les medicines complementàries i alternatives (MCA)

Enquesta a professionals col·legiats

Setembre de 2006

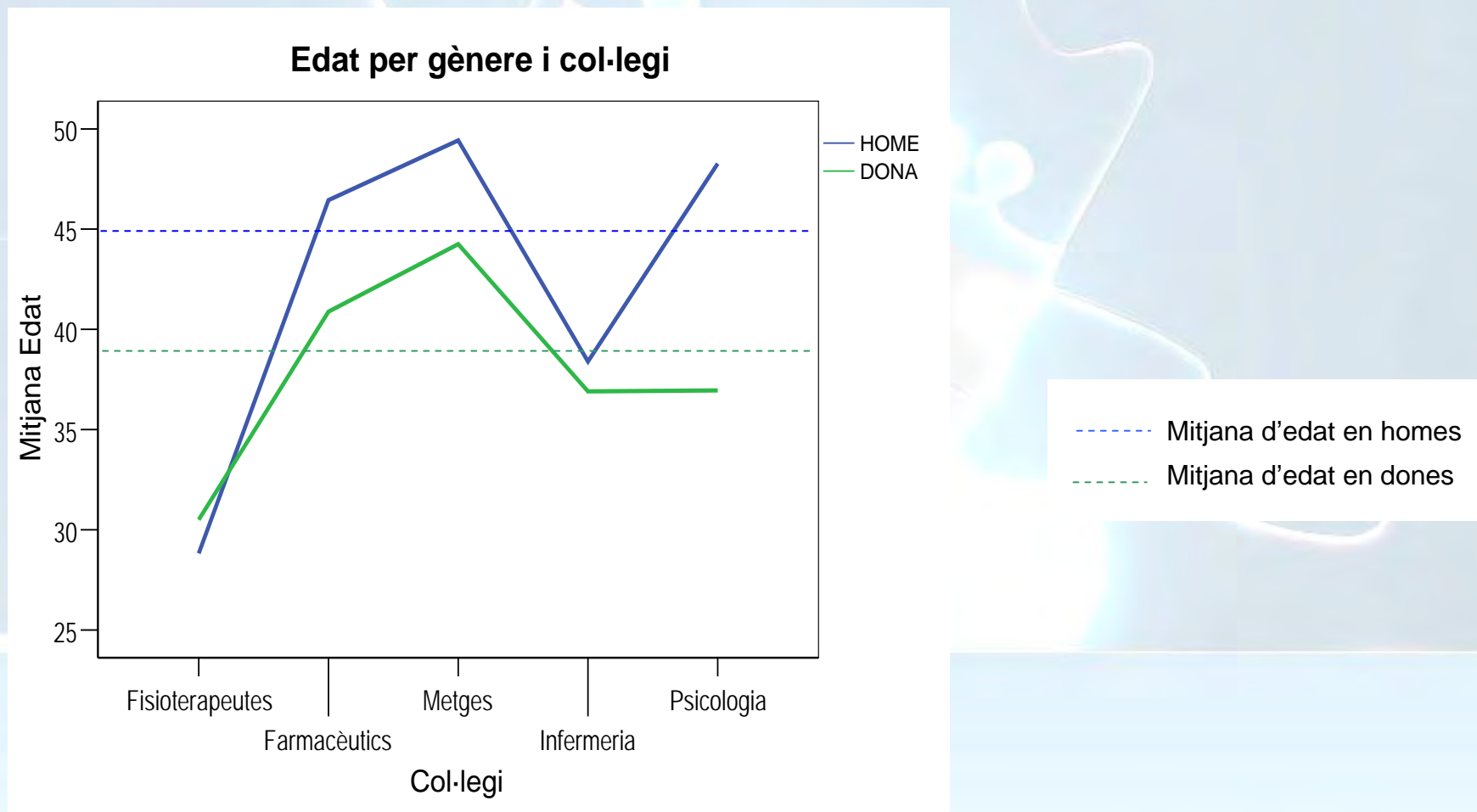
Mapa de les medicines complementàries i alternatives,
i la seva contribució al sistema sociosanitari de Catalunya
Agència d'Avaluació de Tecnologia i Recerca Mèdiques

Població d'estudi

Col·legis	Freqüència	Percentatge vàlid	Percentatge acumulat
Fisioterapeutes	39	7,6	7,6
Farmacèutics	61	11,9	19,5
Metges	156	30,4	49,9
Infermeria	208	40,5	90,4
Psicòlegs	49	9,6	100,0
TOTAL	513	100,0	

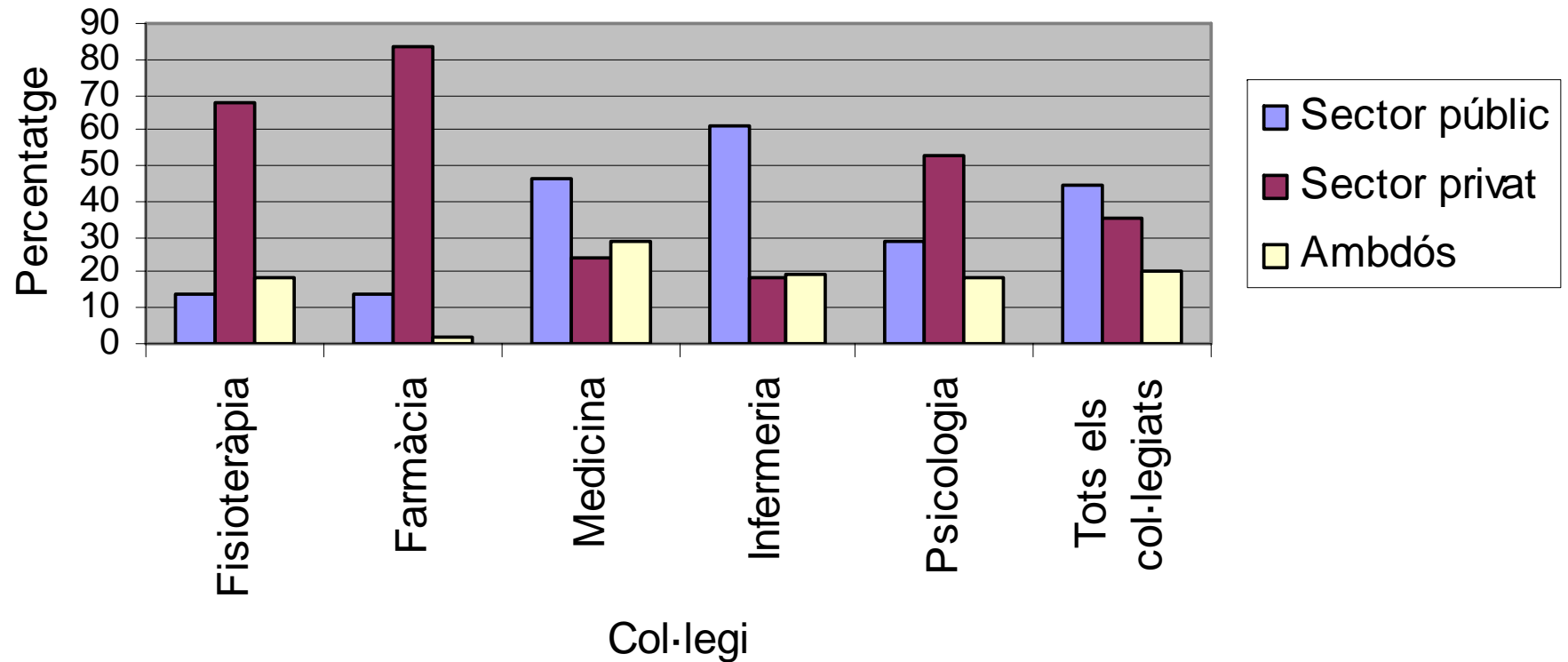
Mostratge aleatori simple estratificat per col·legi amb afixació proporcional

Descriptiva per sexe i edat

Sector laboral

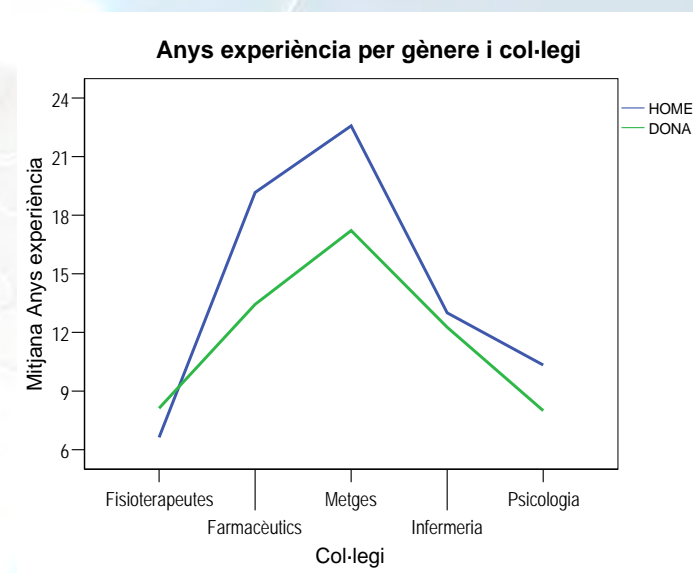
Sector laboral on els col·legiats desenvolupen la seva activitat

Pràctica assistencial

ANYS D'EXPERIÈNCIA PER COL·LEGI

Col·legi	N	Mitjana	Desv. típica	Mediana	Mínim	Màxim
Fisioterapeutes	34	7,76	5,810	6,00	1	26
Farmacèutics	38	14,34	10,411	11,00	2	38
Metges	154	19,51	9,404	20,00	0	38
Infermeria	206	12,39	10,493	10,00	0	40
Psicologia	40	8,53	7,977	5,00	0	25
TOTAL	472	14,21	10,450	12,00	0	40

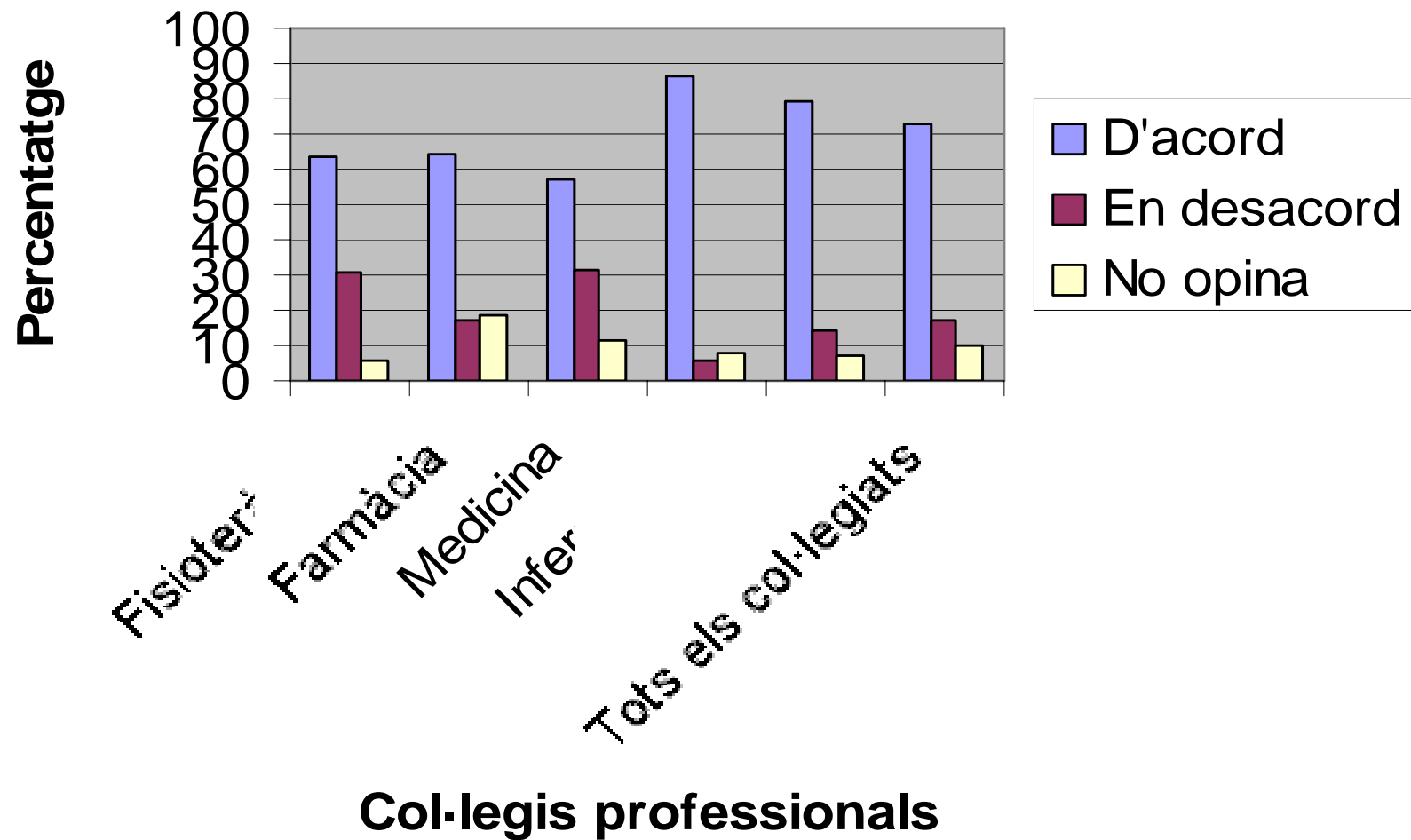

ANYS D'EXPERIÈNCIA PER SEXE

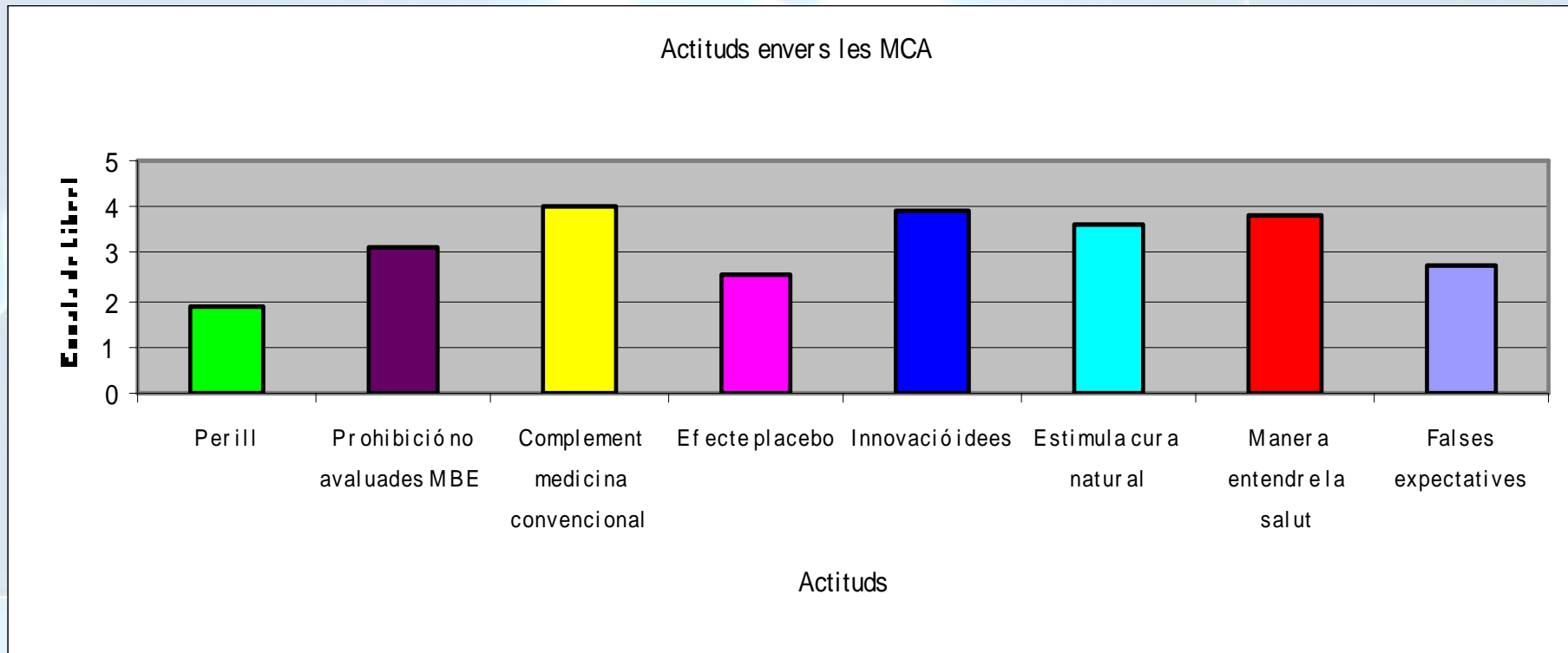
Sexe	N	Mitjana	Desv. típica	Mediana	Mínim	Màxim
HOME	115	18,17	10,397	20,00	0	38
DONA	356	12,92	10,168	10,00	0	40
TOTAL	471	14,20	10,459	12,00	0	40

- - - Mitjana Anys d'Experiència en dones.
- - - Mitjana Anys d'Experiència en homes.

Opinió sobre la incorporació de les MCA al sistema sanitari

Actituds envers l'ús de les MCA

ESCALA LIKERT:

1=Gens d'acord

2=En desacord

3=Ni d'acord ni en desacord

4=D'acord

5=Completament d'acord

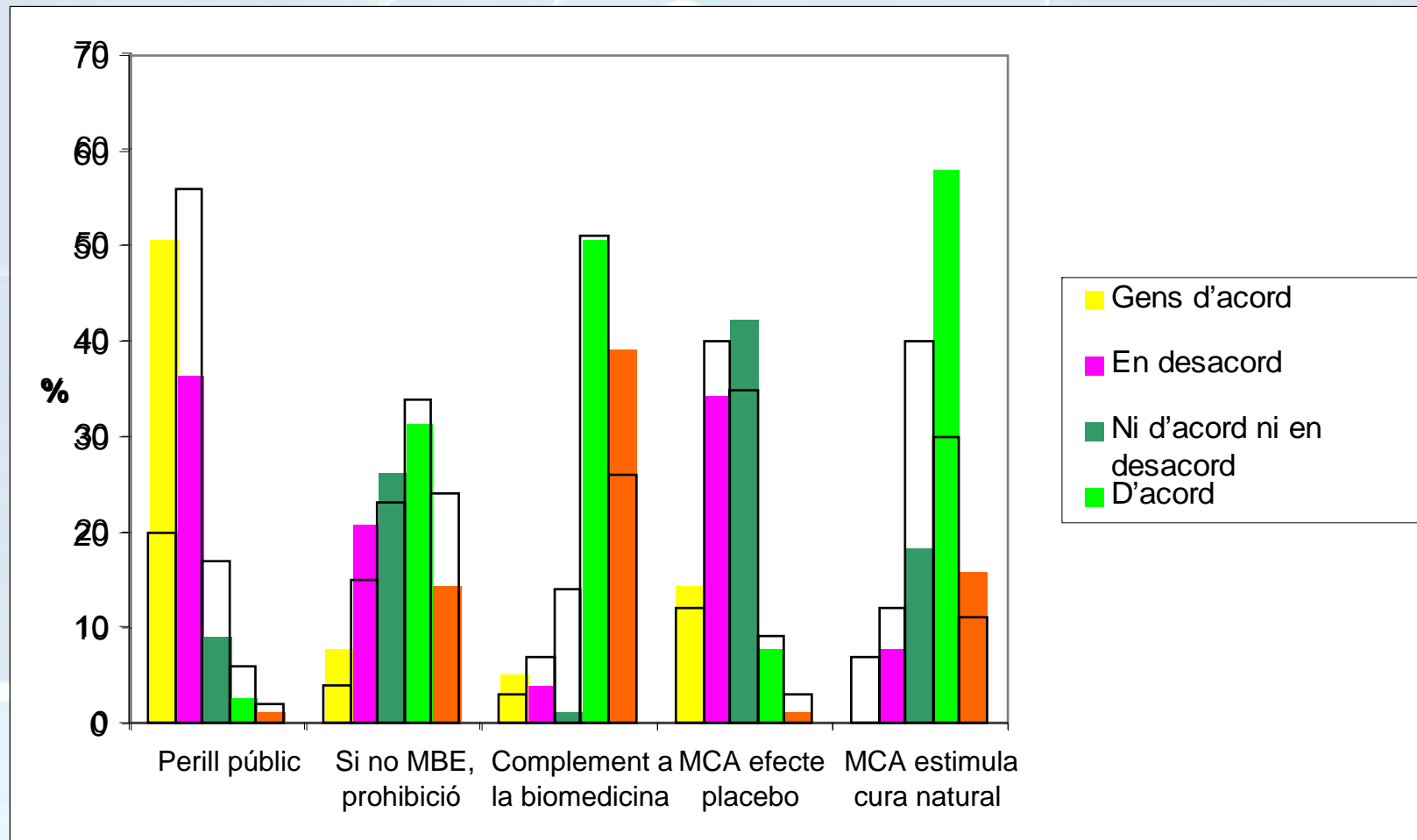
Models predictius sobre la pràctica de les MCA

Conei.	Satis. Presc.	Formac. (hores)	Despesa (€)								
			0			30			60		
			Satis.Usu.			Satis.Usu.			Satis.Usu.		
			0	5	10	0	5	10	0	5	10
0	0	0	,02	,10	,43	,03	,16	,55	,04	,23	,67
		50	,02	,12	,48	,03	,19	,60	,05	,27	,72
		100	,03	,15	,54	,04	,22	,66	,07	,32	,76
		150	,03	,18	,59	,05	,26	,70	,08	,37	,80
	5	0	,06	,31	,75	,10	,43	,83	,16	,55	,89
		50	,08	,36	,79	,12	,49	,86	,19	,61	,91
		100	,10	,42	,83	,15	,54	,89	,22	,66	,93
		150	,12	,47	,86	,18	,59	,91	,27	,71	,94
	10	0	,22	,65	,93	,32	,76	,95	,43	,84	,97
		50	,26	,70	,94	,37	,80	,96	,49	,86	,98
		100	,31	,75	,95	,42	,83	,97	,54	,89	,98
		150	,35	,79	,96	,47	,86	,98	,60	,91	,99
5	0	0	,04	,24	,68	,07	,34	,77	,11	,46	,85
		50	,06	,28	,72	,09	,39	,81	,14	,51	,88
		100	,07	,33	,76	,11	,44	,84	,16	,57	,90
		150	,08	,38	,80	,13	,50	,87	,20	,62	,92
	5	0	,16	,56	,90	,24	,68	,93	,34	,78	,96
		50	,19	,62	,91	,28	,72	,95	,39	,81	,97
		100	,23	,67	,93	,33	,77	,96	,45	,84	,97
		150	,27	,71	,94	,38	,80	,96	,50	,87	,98
	10	0	,44	,84	,97	,57	,90	,98	,68	,93	,99
		50	,50	,87	,98	,62	,92	,99	,73	,95	,99
		100	,55	,89	,98	,67	,93	,99	,77	,96	,99
		150	,61	,91	,99	,72	,94	,99	,81	,97	,99
10	0	0	,12	,47	,85	,18	,59	,91	,26	,70	,94
		50	,14	,52	,88	,21	,64	,92	,31	,75	,95
		100	,17	,57	,90	,25	,69	,94	,35	,79	,96
		150	,20	,63	,92	,29	,73	,95	,41	,82	,97
	5	0	,35	,78	,96	,47	,86	,98	,59	,91	,98
		50	,40	,82	,97	,52	,88	,98	,65	,92	,99
		100	,46	,85	,97	,58	,90	,98	,69	,94	,99
		150	,51	,87	,98	,63	,92	,99	,74	,95	,99
	10	0	,69	,94	,99	,78	,96	,99	,86	,98	1,00
		50	,73	,95	,99	,82	,97	1,00	,88	,98	1,00
		100	,77	,96	,99	,85	,97	1,00	,90	,98	1,00
		150	,81	,97	,99	,88	,98	1,00	,92	,99	1,00

The background features a light blue globe with a glowing, abstract pattern of white and yellow lines that resemble a molecular structure or a network. The text is centered over the globe.

DISCUSSIÓ I CONCLUSIONS

Actituds vers les MCA de farmacèutics australians(*) comparades a les dels catalans

(*) Naidu S, Wilkinson JM, Simpson M, Attitudes of Australian Pharmacists Toward Complementary and Alternative Medicines. The Annals of Pharmacotherapy 2005; 39 (September):1456-1461

Conclusions

1. El 73% dels professionals de la salut col·legiats a Catalunya tenen una opinió favorable a la incorporació de les MCA en el sistema sanitari.
2. L'actitud favorable envers les MCA es sustenta en que poden ser un complement a la medicina convencional, poden estimular la cura natural de l'organisme, representen una manera diferent d'entendre la salut.
3. Les raons de popularitat de les MCA són diverses, però la manca de temps que es pot dedicar al pacient i l'excessiva medicalització del sistema sanitari són els elements centrals.
4. Hi ha consens entre els col·legiats de la necessitat de regular el sector de les MCA.

UAB

Universitat Autònoma
de Barcelona

 Generalitat de Catalunya
Departament de Salut

 COL·LEGI DE
FARMACÈUTICS
DE LA PROVÍNCIA DE BARCELONA

 COL·LEGI
OFICIAL
DE METGES
DE BARCELONA

Col·legi de Fisioterapeutes de Catalunya

COL·LEGI OFICIAL
INFERMERIA
DE BARCELONA

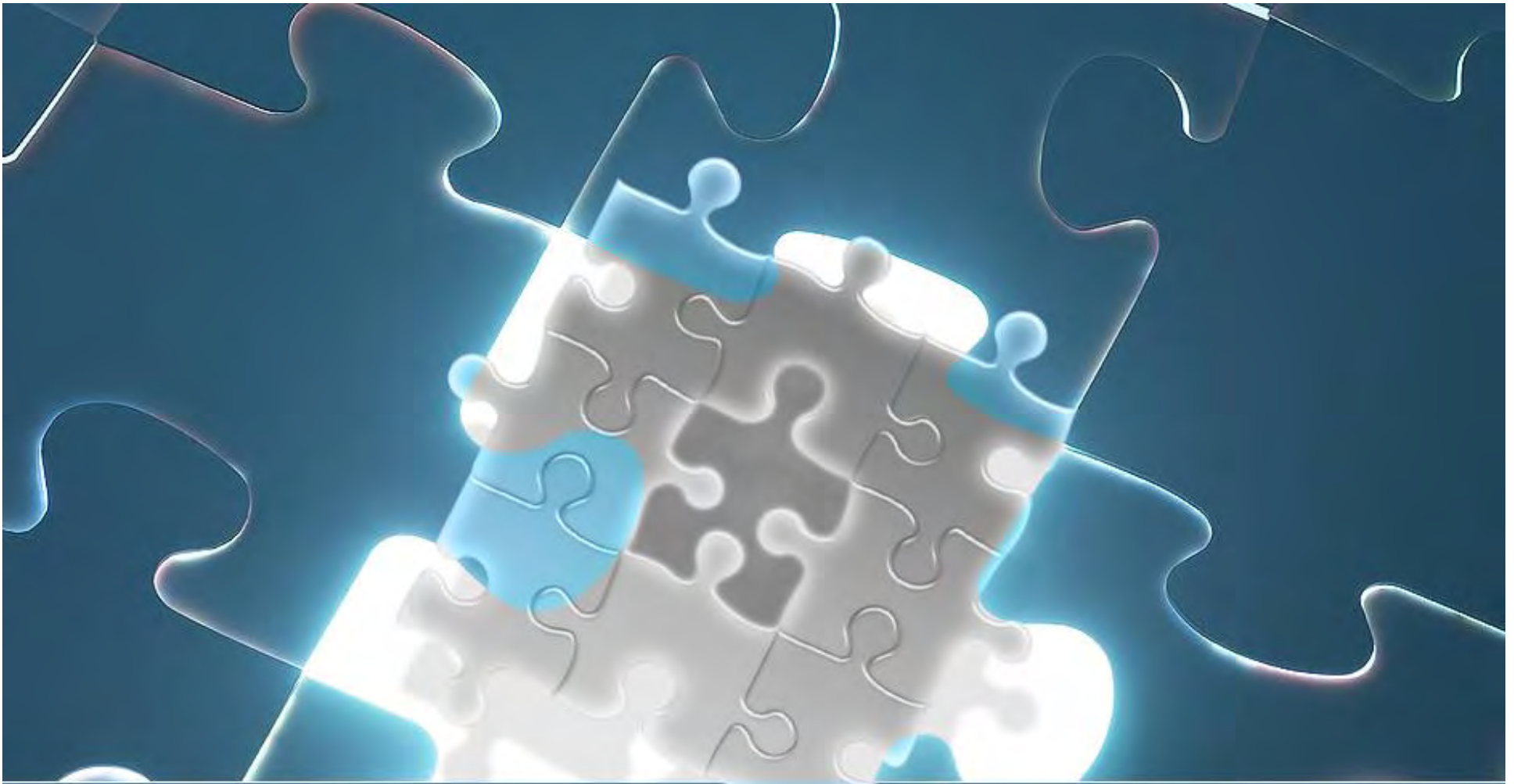

Col·legi Oficial
de Psicòlegs
de Catalunya

Equip investigador

- Maria José Alonso (Col·legi Oficial de **Farmacèutics** de Barcelona)
- Josefina Caminal (**Medicina** UAB) (directora de la recerca)
- Joan Deus (**Psicologia** UAB)
- Francesc Escarmís (Col·legi de **Fisioterapeutes** de Catalunya)
- Teresa Forcades (**Teologia** Institut Borja)
- Maria Victoria Garcia (Col·legi Oficial d'**Infermeria** de Barcelona)
- Isabel Giralt (Col·legi Oficial de **Metges** de Barcelona)
- Teresa Gutiérrez (**Psicologia** UAB)
- Teresa Huguet (**Filosofia** UAB)
- Armando Martín (**Institut d'Estudis de la Salut** i UAB)
- Josefa Mitjans (**Escola d'Infermeria** de l'Hospital de St Pau UAB)
- José Luis Molina (**Antropologia Social** UAB)
- Núria Rodríguez (**Antropologia Social** UAB)
- Lluís Torralba (**Departament de Salut** de la Generalitat de Catalunya)
- Cristina Urios (**Dret** UAB)

**GRÀCIES PER LA VOSTRA
COL·LABORACIÓ I ATENCIÓ!**